ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
της 14ης Ιουλίου 2005 [1]

1. Η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως βάλλει κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, της 28ης Ιανουαρίου 2004 [2], η οποία επικύρωσε την άρνηση του δεύτερου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ) να καταχωρίσει οκτώ τρισδιάστατα σχήματα θυλακίων με βάση στηρίξεως για τη συσκευασία ποτών, τα οποία προορίζονταν να διακρίνουν ποτά με βάση χυμούς φρούτων και χυμούς φρούτων.

I — Ο κανονισμός για το κοινοτικό σήμα

2. Τίθεται εκ νέου το ζήτημα του διακριτικού χαρακτήρα των τρισδιάστατων σημείων και, κατά συνέπεια, της ερμηνείας του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα [3]. Οι περισσότεροι λόγοι αναιρέσεως αφορούν ζητήματα που έχουν ήδη εξεταστεί λεπτομερώς από την κοινοτική νομολογία, με εξαίρεση το ζήτημα του προσδιορισμού του γεωγραφικού και αντικειμενικού πλαισίου που λαμβάνεται υπόψη κατά την εξέταση της καταλληλότητας ενός τρισδιάστατου σημείου να επιτελέσει την ουσιώδη λειτουργία του στοιχείου αυτού της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

3. Οι διατάξεις των οποίων η εφαρμογή καθίσταται αναγκαία για την έκδοση αποφάσεως επί της αιτήσεως αναιρέσεως περιλαμβάνονται στον κανονισμό 40/94.

4. Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού, θεωρείται κοινοτικό σήμα «οποιοδήποτε σημείο επιδεκτικό γραφικής παράστασης, ιδίως λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των προσώπων, σχέδια, γράμματα, αριθμοί, σχήμα προϊόντος ή της συσκευασίας του, υπό την προϋπόθεση ότι τα σημεία αυτά είναι ικανά να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων».

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

2 — Απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2004, συνεκδικασθείσες αποφάσεις T-146/02 έως T-153/02, Deutsche SiSi-Werke κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2004, σ. II-447).

3 — Κανονισμός (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 3288/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, για την εφαρμογή των συμφωνιών που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του Γύρου της Ουρουγουάης (ΕΕ L 349, σ. 83).

5. Το άρθρο 7, παράγραφος 1, με τίτλο «Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου», απαγορεύει να καταχωρίζονται:

«α) τα σημεία που δεν πληρούν τους όρους του άρθρου 4·

β) τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα·

γ) τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών·

[...]

ε) τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά:

i) από το σχήμα που επιβάλλεται από την ίδια τη φύση του προϊόντος ή

ii) από το σχήμα του προϊόντος που είναι απαραίτητο για την επίτευξη ενός τεχνικού αποτελέσματος ή

iii) από το σχήμα που προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν·

[...]»

6. Η παράγραφος 3 της εν λόγω διατάξεως προβλέπει ότι τα στοιχεία β΄, γ΄ και δ΄ της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται «αν το σήμα έχει αποκτήσει για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώρηση διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης που του έχει γίνει».

II — Το ιστορικό της διαφοράς προ της αιτήσεως αναιρέσεως

Α — *Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης*

7. Στις 8 Ιουλίου 1997 η Deutsche SiSi-Werke GmbH & Co. Betriebs KG (στο εξής: SiSi-Werke) κατέθεσε στο ΓΕΕΑ οκτώ αιτήσεις καταχωρίσεως κοινοτικών σημάτων για προϊόντα των κλάσεων 1, 3, 5, 6, 16, 20, 29, 30, 32, 33, 39 και 40 του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών όσον αφορά την καταχώριση σημάτων.

8. Οι αιτήσεις αφορούσαν διάφορα σχήματα θυλακίων με βάση στηρίξεως για τη συσκευασία ποτών· τα θυλάκια αυτά έχουν μορφή φιάλης με φαρδιά βάση και σχήμα τριγωνικό ή ωοειδές, με πλευρικές κοιλότητες σε ορισμένες περιπτώσεις.

9. Με τις από 24 και 27 Σεπτεμβρίου 1999 αποφάσεις του, ο εξεταστής του ΓΕΕΑ απέρριψε τις οκτώ αιτήσεις καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94, για τον λόγο ότι τα σήματα των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση στερούνταν διακριτικού χαρακτήρα.

10. Στις 11 Νοεμβρίου 1999, η SiSi-Werke άσκησε, βάσει του άρθρου 59 του ως άνω κανονισμού, προσφυγές κατά των ανωτέρω αποφάσεων, περιορίζοντας το αίτημα της καταχωρίσεως των σημάτων στις κλάσεις 32 και 33. Με αποφάσεις της 28ης Φεβρουαρίου 2002, το δεύτερο τμήμα προσφυγών απέρριψε τις προσφυγές, κρίνοντας ότι οι καταναλωτές δεν αντιλαμβάνονταν τα σημεία των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση ως ένδειξη εμπορικής προελεύσεως, αλλ' απλώς ως μορφή συσκευασίας, και ότι το είδος αυτό συσκευασίας δεν μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο μονοπωλήσεως, προς το συμφέρον των ανταγωνιστών, των κατασκευαστών ειδών συσκευασίας και των ποτοπαραγωγών.

11. Μετά το πέρας της διοικητικής διαδικασίας και προτού προσφύγει στη δικαστική οδό, η αιτούσα εταιρία, με το από 6 Μαΐου 2002 έγγραφό της, περιόρισε το αίτημά της στα ακόλουθα προϊόντα της κλάσεως 32: «ποτά με βάση χυμούς φρούτων και χυμοί φρούτων».

Β — *Η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση*

12. Κατά των ως άνω αποφάσεων της 28ης Φεβρουαρίου 2002, ασκήθηκαν προσφυγές ακυρώσεως, οι οποίες συνεκδικάσθηκαν και απορρίφθηκαν με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Ιανουαρίου 2004.

13. Η απόφαση του Πρωτοδικείου εξετάζει το αντικείμενο της διαφοράς όπως αυτό περιορίστηκε με το έγγραφο της 6ης Μαΐου 2002 (σκέψεις 11 και 12) και τη νομική ανάλυση στο στοιχείο β΄ του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, ενώ δεν εξετάζει το στοιχείο γ΄, του οποίου γίνεται επίκληση με τις αιτήσεις.

14. Στηριζόμενο στις αποφάσεις του της 2ας Ιουλίου 2002, SAT.1 κατά ΓΕΕΑ (SAT.2) [4], και της 5ης Μαρτίου 2003, Unilever κατά ΓΕΕΑ [5], το Πρωτοδικείο αναφέρει στη σκέψη 31 ότι τα σήματα τα οποία αφορά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 είναι ιδίως αυτά που, από πλευράς του ενδιαφερόμενου κοινού, χρησιμοποιούνται συνήθως στις εμπορικές συναλλαγές για την παρουσίαση των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών.

15. Μετά την υπόμνηση, στη σκέψη 33, ότι ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος μπορεί να εκτιμηθεί μόνον, αφενός, σε σχέση με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση και, αφετέρου, σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίον αντιλαμβάνεται το ενδιαφερόμενο κοινό το εν λόγω σήμα, η απόφαση διαπιστώνει, στη σκέψη 36, ότι, στην κρινόμενη υπόθεση, τα μεν προϊόντα είναι χυμοί φρούτων, ενώ το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελείται από τους τελικούς καταναλωτές.

16. Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο επισημαίνει τις ιδιαιτερότητες του τρόπου με τον οποίον το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται ένα τρισδιάστατο σημείο που συνίσταται στην όψη αυτού τούτου του προϊόντος και, δεδομένου ότι η συσκευασία ενός προϊόντος σε υγρή μορφή είναι απαραίτητη για τη διάθεσή του στο εμπόριο, αποφαίνεται ότι ο μέσος καταναλωτής θα αποδώσει πρωτίστως στο σημείο απλή λειτουργία συσκευασίας, ενώ θα το θεωρήσει ως σήμα μόνον όταν καθίσταται ευθύς εξαρχής αντιληπτό ως ένδειξη της εμπορικής προελεύσεως του προϊόντος.

17. Ακολουθώντας τα ανωτέρω κριτήρια, η απόφαση εκτιμά ότι η έρευνα που διενήργησε το ΓΕΕΑ σε ορισμένες ιστοσελίδες του Διαδικτύου αποδεικνύει ότι τα εν λόγω θυλάκια χρησιμοποιούνται σήμερα παγκοσμίως για τη συσκευασία ποτών και ιδίως χυμών φρούτων και, εντός της Κοινότητας, για τη συσκευασία υγρών τροφίμων. Επομένως, τα θυλάκια αυτά χρησιμοποιούνται γενικώς στο εμπόριο για την παρουσίαση τέτοιου είδους προϊόντων και δεν έχουν ασυνήθη χαρακτήρα αρκούντως σαφή ώστε οι καταναλωτές να τους αποδίδουν συγκεκριμένη εμπορική προέλευση.

18. Στις σκέψεις 44 έως 52 το Πρωτοδικείο εξετάζει τα τρισδιάστατα σχήματα των οποίων την κατοχύρωση ζητεί η SiSi-Werke σε σχέση με την εμφάνιση που παρουσιάζουν γενικώς τα θυλάκια με βάση στηρίξεως και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα πρώτα συνιστούν απλές παραλλαγές της συνήθους εμφανίσεως και ότι οι διαφορές που παρουσιάζουν συνολικώς δεν διαφοροποιούν εμφανώς τη συνολική εμφάνιση καθενός από τα επίμαχα θυλάκια σε σχέση με τη συνήθη εμφάνιση ενός τέτοιου δοχείου· πέραν αυτού, ο μέσος καταναλωτής δεν μπορεί να απομνημονεύσει τον συνδυασμό των διαφόρων στοιχείων της σχεδιάσεως που εξατομικεύουν το αποτέλεσμα.

19. Η απόφαση στηρίζει την απόρριψη του αιτήματος της αναιρεσείουσας εταιρίας και σε ένα δεύτερο επιχείρημα, το οποίο έγκειται στον κίνδυνο μονοπωλήσεως που θα ενείχε η καταχώριση των επίδικων τρισδιάστατων σχημάτων, μολονότι το συμφέρον που ενδέχεται να αντλούν οι ανταγωνιστές του αιτούντος την καταχώριση τρισδιάστατου σήματος από την ελεύθερη επιλογή της μορφής για τα δικά τους προϊόντα δεν μπορεί να δικαιολογήσει, αυτό καθεαυτό, την άρνηση καταχωρίσεως ενός τέτοιου

4 — Απόφαση Τ-323/00, Συλλογή 2002, σ. II-2839.

5 — Απόφαση Τ-194/01, Συλλογή 2003, σ. II-383.

σημείου ούτε να αποτελέσει κριτήριο εκτιμήσεως του διακριτικού του χαρακτήρα· ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο κρίνει δικαιολογημένη τη σχετική κρίση του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και επιβεβαιώνει την απουσία διακριτικού χαρακτήρα των επίδικων θυλακίων.

III — Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

20. Η αίτηση αναιρέσεως της SiSi-Werke κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Απριλίου 2004· στις 28 Ιουνίου 2004 το ΓΕΕΑ κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως και στις 22 Οκτωβρίου 2004 κατατέθηκε υπόμνημα απαντήσεως, του οποίου δεν επακολούθησε υπόμνημα ανταπαντήσεως.

21. Η επ' ακροατηρίου συζήτηση, στην οποία παρέστησαν οι εκπρόσωποι και των δύο μερών, έλαβε χώρα στις 16 Ιουνίου 2004.

IV — Εξέταση των λόγων αναιρέσεως

22. Η αναιρεσείουσα εταιρία προβάλλει τρεις λόγους αναιρέσεως, σχετικούς με την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, με δικόγραφο του οποίου η δομή εμφανίζεται προβληματική. Μετά την απαρίθμηση των πέντε λόγων αναιρέσεως, παραθέτει τα επιχειρήματά της χωρίς καμιά τάξη και συνοχή και χωρίς να προσδιορίζει τον συγκεκριμένο λόγο στον οποίον αναφέρεται το καθένα, υποχρεώνοντας το Δικαστήριο σε ένα πολύπλοκο έργο αναζητήσεως της πραγματικής έννοιας της αιτήσεως αναιρέσεως.

A — *Το πλαίσιο αναφοράς για την εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα των σημείων (πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως)*

23. Η SiSi-Werke προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι προσδιόρισε εσφαλμένως τον κλάδο των συσκευασμένων προϊόντων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα των σημάτων, επιλέγοντας για τον σκοπό αυτό τις συσκευασίες που χρησιμοποιούνται στην παγκόσμια αγορά για τα τρόφιμα σε υγρή μορφή γενικώς. Κατά την άποψή της, το γεωγραφικό πλαίσιο θα έπρεπε να περιοριστεί στο κοινοτικό έδαφος και το αντικειμενικό στις συσκευασίες για ποτά και χυμούς φρούτων.

24. Στην πραγματικότητα, η αναιρεσείουσα επιδιώκει να διευκρινιστεί αν, προκειμένου να εκτιμηθεί ο διακριτικός χαρακτήρας των συμβόλων τέτοιου είδους, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά η εμφάνιση των συσκευασιών που χρησιμοποιούνται ειδικά για συγκεκριμένα προϊόντα ή για παρόμοια είδη προϊόντων. Κρίνεται καταλληλότερη η δεύτερη απάντηση.

25. Ένα σήμα μπορεί να συνίσταται στη μορφή ή στα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, υπό την προϋπόθεση του άρθρου 4 του κανονισμού 40/94 να επιδέχεται γραφικής παραστάσεως και να μπορεί να επιτελέσει τη διακριτική λειτουργία του σήματος [6].

26. Η έλλειψη της ικανότητας αυτής επιβάλλει την απόρριψη της αιτήσεως καταχωρίσεως ή την ακύρωση της ήδη συντελεσθείσας καταχωρίσεως, σύμφωνα με τα άρθρα 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, 38, παράγραφος 1, και 51, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του ίδιου κανονισμού.

27. Συνεπώς, ο «διακριτικός χαρακτήρας» αποδεικνύεται αόριστη νομική έννοια που χρησιμοποιείται για να αποδώσει την ουσιαστική λειτουργία του σήματος, ήτοι την εγγύηση προς τον τελικό καταναλωτή ή χρήστη της προελεύσεως ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, διευκολύνοντας την εξατομίκευσή του χωρίς κίνδυνο συγχύσεως με προϊόντα ή υπηρεσίες άλλης προελεύσεως. Ως εκ τούτου, ο όρος αυτός σημαίνει ότι το σήμα πρέπει να είναι κατάλληλο για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού και να προσδίδει στα προϊόντα που το φέρουν την πιστοποίηση της προελεύσεώς τους από συγκεκριμένη επιχείρηση [7].

28. Ο προσδιορισμός αυτής της αόριστης έννοιας σε κάθε συγκεκριμένη υπόθεση προϋποθέτει την εξέταση δύο συμπληρωματικών μεταξύ τους στοιχείων. Αφενός, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες των οποίων την εξατομίκευση επιδιώκει με το σήμα και, αφετέρου, ο τρόπος με τον οποίον αυτό γίνεται αντιληπτό από το ενδιαφερόμενο κοινό, λαμβανομένου ως προτύπου του μέσου καταναλωτή, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος [8].

29. Τα κριτήρια αυτά εκτιμήσεως είναι πάντοτε τα ίδια [9], αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία ότι κατά την αξιολόγησή τους ασκεί αποφασιστική επιρροή η δηλωτική ικανότητα. Είναι προφανές ότι η ένταση και η έκταση της αντιλήψεως ενός μηνύματος από τον άνθρωπο εξαρτώνται από τη φύση του μηνύματος και από την αίσθηση μέσω της οποίας γίνεται αντιληπτό [10]· διά της οράσεως γίνεται αντιληπτό με διαφορετικό τρόπο ένα δισδιάστατο απ' ό,τι ένα τρισδιάστατο σχήμα.

30. Η διαφορά είναι ακόμη μεγαλύτερη αν η απεικόνιση αυτή συνίσταται στο σχήμα ενός

6 — Βλ. αποφάσεις της 18ης Ιουνίου 2002, C-299/99, Philips (Συλλογή 2002, σ. I-5475, σκέψη 73), της 8ης Απριλίου 2003, συνεκδικασθείσες αποφάσεις C-53/01 έως C-55/01, Linde κ.λπ. (Συλλογή 2003, σ. I-3161, σκέψη 38), και της 12ης Φεβρουαρίου 2004, C-218/01, Henkel (Συλλογή 2004, σ. I-1725, σκέψη 29), οι οποίες ερμηνεύουν την οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1).

7 — Παρόμοια διατύπωση χρησιμοποιούν οι προπαρατεθείσες αποφάσεις Henkel, σκέψη 30, και Linde κ.λπ., σκέψη 40. Βλ. επίσης απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2004, C-107/03 P, Procter & Gamble (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή, σκέψη 28).

8 — Προπαρατεθείσες αποφάσεις Linde κ.λπ., σκέψη 41, και Procter & Gamble, σκέψη 29. Κατά την ίδια έννοια έκρινε η απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2004, C-136/02 P, Mag Instrument (Συλλογή 2004, σ. I-9165, σκέψη 19).

9 — Έτσι έκριναν οι αποφάσεις Philips, σκέψη 48, και Linde κ.λπ., σκέψη 42, στις οποίες έχω αναφερθεί επανειλημμένως.

10 — Με τις προτάσεις μου στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2002, C-273/00, Shieckmann (Συλλογή 2002, σ. I-11737), είχα την ευκαιρία να εξετάσω την ικανότητα αντιλήψεως διά των διαφόρων αισθήσεων του σώματος (σημεία 22 επ.).

προϊόντος ή σε αυτό της συσκευασίας του [11], διότι η εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα ενός σχήματος που στερείται οποιουδήποτε γραφικού ή λεκτικού στοιχείου καθίσταται ακόμη δυσχερέστερη, καθόσον ο μέσος καταναλωτής δεν έχει τη συνήθεια να εικάζει την προέλευση των προϊόντων βάσει της μορφής τους [12].

31. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το παράπονο της SiSi-Werke θα είχε προσβληθεί βασίμως αν δεν στηριζόταν σε μια απλουστευτική προσέγγιση της νομολογίας του Δικαστηρίου. Βεβαίως, πρέπει να εξετάζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση, όχι, όμως, μόνο τα συγκεκριμένα, αλλά και όσα ανήκουν στην ίδια κατηγορία, είδος ή γένος, ήτοι, αυτά που, λόγω του ότι διατίθενται στο εμπόριο με παρόμοιους τρόπους και απευθύνονται στους ίδιους καταναλωτές, μπορούν, κατά τον χρόνο της επιλογής, να έρθουν σε σύγκρουση μεταξύ τους.

32. Με τις προτάσεις μου της 18ης Ιανουαρίου 2001 επί της υποθέσεως Merz & Krell [13], επικαλούμενος τον τεχνικό χαρακτήρα των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα, πρότεινα, για την εκτίμηση της διακριτικής του ισχύος, να λαμβάνεται υπόψη «ο τρόπος με τον οποίο προσλαμβάνει τα σήματα ο μέσος καταναλωτής του επίμαχου είδους προϊόντος ή υπηρεσίας» (σημεία 44 και 43). Επιπλέον, με τις προτάσεις μου επί της υποθέσεως Ansul της 2ας Ιουλίου 2002 [14], υποστήριξα ότι το σήμα επιδιώκει τη σύνδεση του σημείου με το προϊόν ή την υπηρεσία και του επιτρέπει να τοποθετηθεί στην αγορά, μέσω της αντιλήψεως και της αναγνωρίσεως των δύο αυτών στοιχείων εκ μέρους των καταναλωτών (σημείο 64). Επομένως, προκειμένου να διαπιστωθεί αν διαθέτει διακριτικό χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, αν επιτυγχάνει τον κύριο σκοπό του, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η δομή του κλάδου και οι τρόποι διαθέσεως των οικείων προϊόντων στην αγορά. Στις ως άνω προτάσεις Ansul ανέφερα ως παράδειγμα ότι η εκμετάλλευση ενός διακριτικού σημείου κονσέρβας τροφίμων δεν έχει καμιά σχέση με το διακριτικό σημείο που χρησιμοποιείται για ηλεκτρονικά εξαρτήματα συστημάτων πληροφορικής.

33. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η ένδειξη του τόπου κατασκευής είναι ικανή να διακρίνει ένα προϊόν, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ποικιλία των ειδών μεταξύ των οποίων καλείται να επιλέξει ο καταναλωτής· στο πλαίσιο της αναλύσεως αυτής, είναι λογικό να συμπεράνουμε ότι, στην περίπτωση του σχήματος μιας συσκευασίας για ποτά από χυμούς φρούτων και για χυμούς φρούτων, το προς εκτίμηση πεδίο αναφοράς περιορίζεται στα τρόφιμα

11 — Με τις προτάσεις μου της 14ης Ιανουαρίου 2003 στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση Henkel, εξήγησα ότι, στην περίπτωση των υγρών, των αερίων και ορισμένων υλικών σε μορφή κόκκων ή ιδιαιτέρως εύθρυπτων, τα οποία δεν έχουν συγκεκριμένο μέγεθος και σχήμα, η συσκευασία συγχέεται με το προϊόν, καθόσον αποτελεί το μόνο αντιληπτό από τον καταναλωτή σχήμα που επιδέχεται γραφική απεικόνιση (σημείο 12). Η εν λόγω απόφαση ακολούθησε την άποψη αυτή, κρίνοντας ότι, στις περιπτώσεις αυτές, η επιλεγμένη συσκευασία προσδίδει στο προϊόν το σχήμα του και, ως εκ τούτου, πρέπει να εξομοιούται με αυτό (σκέψη 33).

12 — Αποφάσεις Procter & Gamble, σκέψη 50, και Mag Instrument, σκέψη 30. Εντούτοις, τα παραπάνω δεν σημαίνουν, όπως ανέφερα και στις προτάσεις μου της 24ης Οκτωβρίου 2002 στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Linde κ.λπ., ότι η εξέταση του διακριτικού χαρακτήρα των τρισδιάστατων σημάτων πρέπει να είναι αυστηρότερη απ' ό,τι για άλλα είδη σημείων (η σκέψη 46 της αποφάσεως ακολουθεί παρόμοια διατύπωση).

13 — Η απόφαση εκδόθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2001 (C-517/99, Συλλογή 2001, σ. I-6959).

14 — Η απόφαση επί της υποθέσεως αυτής εκδόθηκε στις 11 Μαρτίου 2003 (C-40/01, Συλλογή 2003, σ. I-2439).

σε υγρή μορφή, τα οποία, λόγω του ότι απευθύνονται στο ίδιο καταναλωτικό κοινό και διατίθενται στην αγορά με τους ίδιους τρόπους, προσφέρονται για τη διαπίστωση της ικανότητας ενός σημείου να εξατομικεύσει ένα προϊόν. Η άποψη της SiSi-Werke είναι περιοριστική και οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα, διότι ο περιορισμός της εξετάσεως στα συγκεκριμένα προς εξατομίκευση προϊόντα θα καθιστούσε αδύνατο να διαπιστωθεί κατά πόσον το σήμα επιτελεί σωστά τη λειτουργία της εξατομικεύσεως των προϊόντων βάσει της προελεύσεώς τους από συγκεκριμένη επιχείρηση.

34. Το ΓΕΕΑ επισημαίνει ορθώς ότι ο καταναλωτής που είναι συνηθισμένος σε συγκεκριμένο είδος συσκευασίας για συγκεκριμένο προϊόν, όταν δει για πρώτη φορά το ίδιο είδος συσκευασίας σε άλλο προϊόν, θα σκεφθεί ότι πρόκειται για παραλλαγή της συσκευασίας και όχι για την ένδειξη της προελεύσεώς του· ως εκ τούτου, θα ήταν σφάλμα να συναχθεί η εντύπωση που προκαλείται στους καταναλωτές αποκλειστικώς βάσει των συσκευασιών που χρησιμοποιούνται για την κλάση προϊόντων για την οποία ζητείται η καταχώριση.

35. Το παράπονο της αναιρεσείουσας εταιρίας που αφορά τον προσδιορισμό του γεωγραφικού πλαισίου αναφοράς είναι επίσης αβάσιμο, καθόσον ο περιορισμός του στο έδαφος της Κοινότητας, μολονότι ορθώς προτείνεται σε σχέση με τον λόγο αρνήσεως του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, σχετικά με τη διαπίστωση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως μεταξύ δύο κοινοτικών σημάτων, δεν δικαιολογείται, εντούτοις, όταν πρόκειται για την εκτίμηση του αόριστου διακριτικού χαρακτήρα του σήματος.

36. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο δεν είχε κατά νόμον υποχρέωση να προβεί σε διευκρινίσεις όπως προτείνει η SiSi-Werke και, επομένως, με την απόφασή του δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

Β — Ο χαρακτηρισμός των θυλακίων ως «βασικών σχημάτων» (δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως)

37. Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται επίσης ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο χαρακτηρίζοντας τα επίμαχα θυλάκια ως «βασικά γεωμετρικά σχήματα», καθόσον η SiSi-Werke είναι η μόνη εταιρία που τα χρησιμοποίησε στην ευρωπαϊκή αγορά των χυμών φρούτων και, ως εκ τούτου, δεν πρέπει να χαρακτηρίζονται ως συνήθης συσκευασία για τέτοιου είδους ποτά. Θεωρεί εσφαλμένη την αμφισβήτηση του διακριτικού τους χαρακτήρα για τον λόγο ότι χρησιμοποιούνται ευρέως στο εμπόριο των χυμών αυτών, διότι έτσι αποκλείεται η καταχώριση δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, προς όφελος ενός γενικού συμφέροντος το οποίο, όμως, δεν προστατεύεται από τη διάταξη αυτή, αλλά από το στοιχείο γ΄ της ίδιας διατάξεως.

38. Ο λόγος αυτός, καθό μέρος βάλλει κατά των σκέψεων 46 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περί των επίδικων σχημάτων και των χαρακτηριστικών τους, προβάλλεται

απαραδέκτως, διότι αφορά ζήτημα εκτιμήσεως των αποδεικτικών στοιχείων, το οποίο δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου.

39. Το παράπονο της αναιρεσείουσας κρίνεται αβάσιμο ακόμη και αν αναγνωριστεί, όπως ισχυρίζεται η SiSi-Werke, ότι το Πρωτοδικείο αρνείται τον διακριτικό χαρακτήρα των επίμαχων σχημάτων, λόγω του ότι χρησιμοποιούνται συχνά για χυμούς φρούτων· η τελευταία αυτή διαπίστωση, η οποία περιλαμβάνεται στη σκέψη 41, τελευταίο εδάφιο, της αποφάσεως, δεν αμφισβητεί την εν λόγω ικανότητα επικαλούμενη γενικό συμφέρον ξένο προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του ως άνω κανονισμού [15], αλλά, αν διαβαστεί προσεκτικά, καθίσταται σαφές ότι εντάσσεται σε διαφορετική συλλογιστική.

40. Πράγματι, η κρίση αυτή στηρίζεται στο επιχείρημα που δικαιολογεί την επιλογή του αντικειμενικού πλαισίου για την εκτίμηση της διακριτικής ικανότητας και συνίσταται στο ότι, δεδομένου ότι ο τύπος συσκευασίας χρησιμοποιείται γενικώς για τα υγρά τρόφιμα, δεν έχει ασυνήθη χαρακτήρα αρκούντως σαφή ώστε ο μέσος καταναλωτής να αντιλαμβάνεται αυτή καθεαυτήν τη συσκευασία ως ένδειξη συγκεκριμένης εμπορικής προελεύσεως. Το πρόβλημα αυτό συνδέεται, επίσης, με τον επόμενο λόγο αναιρέσεως, με τον οποίον εξετάζεται αν τα σήματα των οποίων ζητείται η καταχώριση παρουσιάζουν επαρκή απόκλιση από το βασικό σχέδιο θυλακίου με βάση στηρίξεως που χρησιμοποιείται για τη συσκευασία χυμών.

41. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο δεν αρνείται τον διακριτικό χαρακτήρα επικαλούμενο το συμφέρον των ανταγωνιστών να μη μονοπωλούνται ορισμένα σχέδια, όπως θα εκθέσω στη συνέχεια, κατά την εξέταση του τελευταίου λόγου αναιρέσεως, αλλά αναφέρεται στη συνήθη χρήση των επίδικων συσκευασιών στην αγορά, προκειμένου να τονίσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο καταναλωτής όταν τις αντιλαμβάνεται ως αντιπροσωπευτικές συγκεκριμένων προϊόντων. Κατά συνέπεια, και το δεύτερο αυτό σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Γ — *Η προβαλλόμενη μεγαλύτερη αυστηρότητα κατά την εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα των τρισδιάστατων σημάτων (πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως)*

42. Η SiSi-Werke παραπονείται ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση θέτει υπερβολικά υψηλές προδιαγραφές προκειμένου να θεωρηθεί επαρκής ο διακριτικός χαρακτήρας των τρισδιάστατων σημάτων που αποτελού-

15 — Υπενθυμίζω ότι το γενικό συμφέρον ποικίλλει αναλόγως του εκάστοτε εφαρμοζόμενου απόλυτου λόγου αρνήσεως της καταχωρίσεως (απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-456/01 P και C-457/01 P, Henkel κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2004, σ. I-5089, σκέψεις 45 και 46) και ότι, ως εκ τούτου, η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 δεν μπορεί να στηριχθεί στο κριτήριο ότι δεν επιτρέπεται η καταχώριση σημάτων που ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν ευρέως στις συναλλαγές για την παρουσίαση των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών, διότι το κριτήριο αυτό αφορά το στοιχείο γ΄ του ίδιου άρθρου (απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, SAT.1 κατά ΓΕΕΑ, C-329/02 P, Συλλογή 2004, σ. I-8317, σκέψη 36).

νται από τη συσκευασία του προϊόντος, ενώ για την καταχώριση των δισδιάστατων σημάτων αρκεί τα σημεία να διαφέρουν ελαφρώς από τα απλά γεωμετρικά σχήματα. Κατά τη γνώμη της, το Πρωτοδικείο παρέβη, για τον λόγο αυτόν, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94.

43. Ούτε η αιτίαση αυτή μπορεί να γίνει δεκτή. Βεβαίως, όπως προανέφερα, η ικανότητα εξατομικεύσεως που παρουσιάζει ένα σήμα διαπιστώνεται με τα ίδια κριτήρια, ανεξαρτήτως της φύσεώς του· εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, η απόδειξη του διακριτικού χαρακτήρα ορισμένων σημείων, όπως των τρισδιάστατων, αποβαίνει δυσχερέστερη, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους (σημεία 29 και 30 των ανά χείρας προτάσεων) [16], διότι, όπως επίσης προανέφερα, ο μέσος καταναλωτής δεν έχει τη συνήθεια να εικάζει την προέλευση των προϊόντων βάσει της μορφής τους, αν δεν υπάρχει κανένα εικονιστικό ή λεκτικό στοιχείο.

44. Υπ' αυτές τις συνθήκες, όσο μεγαλύτερη ομοιότητα παρουσιάζει η μορφή της οποίας ζητείται η καταχώριση προς την πλέον συνήθη μορφή του επίμαχου προϊόντος τόσο ασθενέστερος είναι ο διακριτικός του χαρακτήρας [17]. Η συσκευασία ενός υγρού αποτελεί την εικόνα του, με αποτέλεσμα το σχέδιο ενός δοχείου να μην μπορεί να αποτελέσει σήμα αν δεν παραλλάσσει από το σύνηθες σχέδιο αρκετά ώστε να αποκτά διακριτικό χαρακτήρα, διότι το ζητούμενο είναι ο καταναλωτής να μπορεί απλώς να διακρίνει το προϊόν χωρίς να προβαίνει σε ανάλυση ή σε σύγκριση και χωρίς να καταβάλλει ιδιαίτερη προσοχή [18].

45. Κατά το εγχείρημα αυτό είναι αναγκαία η προσφυγή στην πείρα και η άντληση εμπειρικών αρχών για τη σύγκριση των υπαρχόντων στην αγορά σχημάτων και δοχείων, έτσι ώστε η εμφάνιση ενός τέτοιου σχήματος στο εμπόριο να αποτελεί έγκυρο κριτήριο για την πιστοποίηση του διακριτικού του χαρακτήρα [19], δεδομένου ότι ο βαθμός διαδόσεώς του μπορεί να επηρεάζει την ευαισθησία των καταναλωτών, η οποία για τέτοιου είδους σήματα δεν είναι ιδιαιτέρως μεγάλη [20], ιδίως αν αφορά προϊόντα καθημερινής χρήσεως των οποίων η μορφή διαφοροποιείται ελάχιστα από τα παρόμοια του είδους τους, οπότε ο αγοραστής προσανατολίζεται περισσότερο προς την επισήμανση παρά προς το σχήμα [21]. Επίσης, παρουσιάζει ενδιαφέρον η αξιολόγηση των συνήθως χρησιμοποιούμενων δοχείων ή αυτών που εμφανίζουν βασικά χαρακτηριστικά, πλην όμως κάτι τέτοιο δεν σημαίνει ότι πρέπει να τίθενται αυστηρότερα κριτήρια για τέτοιου είδους σήματα, αλλ' ότι πρέπει να σταθμίζονται οι ιδιαιτερότητές τους.

16 — Ο P. Ströbele: *Absolute Eintragungshindernisse im Markenrecht, Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht*, 2001, σ. 665, επισημαίνει ότι δεν υπάρχει καμία νομική βάση για αλλαγή των κανόνων που καθορίζουν τον διακριτικό χαρακτήρα τρισδιάστατων προϊόντων και δοχείων.

17 — Προπαρατεθείσα απόφαση Mag Instrument, σκέψεις 31 και 32.

18 — Προπαρατεθείσα στην προηγούμενη υποσημείωση απόφαση, σκέψη 32.

19 — F. Pollaud-Dulian: «Les marques tridimensionnelles en droit communautaire», στο *Revue de jurisprudence de droit des affaires*, τεύχη 8-9 (2003), σ. 712, και N. Hetzelt: *Dreidimensionale Marken — Freihaltebedürftigkeit, Unterscheidungskraft und Schutzumfang*, Κολωνία 2004, σ. 146.

20 — N. Hetzelt, όπ.π., στην προηγούμενη υποσημείωση, σ. 141.

21 — P. Ströbele, όπ.π., σ. 666, και N. Hetzelt, όπ.π., σ. 146.

46. Η ανάλυση στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο με την απόφασή του ανταποκρίνεται στα ως άνω κριτήρια, καθόσον αναφέρει ότι τα επίδικα θυλάκια προορίζονται συνήθως στο εμπόριο των υγρών τροφίμων γενικώς, μεταξύ των οποίων και των ποτών όπως οι χυμοί φρούτων, γεγονός που δεν καθιστά δυνατό στον μέσο καταναλωτή να αντιληφθεί τη συσκευασία ως ένδειξη της εμπορικής προελεύσεως του προϊόντος. Επιπλέον, η αναιρεσείουσα εταιρία προτείνει σχέδια που αντιστοιχούν στη βασική μορφή αυτού του είδους συσκευασιών και που έχουν τόσο ασήμαντα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που το οικείο κοινό αδυνατεί να τα απομνημονεύσει. Στη συνέχεια, η απόφαση εξετάζει τόσο επιμέρους όσο και στο σύνολό τους τα τρία στοιχεία που ενέχουν διαφορές οπτικώς αντιληπτές: τα επικρατούντα σχήματα των θυλακίων (τετράγωνο, ωοειδές και τριγωνικό), τις πλευρικές κοιλότητες και την εντύπωση μεταλλικής υφής [22].

47. Επομένως, το Πρωτοδικείο χρησιμοποιεί πρόσφορες πηγές πληροφορήσεως, οι οποίες, από αντικειμενικής απόψεως, δεν αφήνουν αμφιβολίες για τη νομιμότητα της επιλεγείσας μεθοδολογίας και οι οποίες λαμβάνουν υπόψη παράγοντες όπως την κλάση του προϊόντος και τον βαθμό συνθέσεως του σχεδίου, οι οποίοι προσαρμόζονται στις ως άνω παραμέτρους, χωρίς η απόφασή του να παρουσιάζει μέχρις αυτού του σημείου οτιδήποτε το μεμπτό· ως εκ τούτου, η αιτίαση της αναιρεσείουσας πρέπει να απορριφθεί.

22 — Η απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, Sabel κατά Puma (Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 23), κατά τη σύγκριση δύο σημάτων προκειμένου να διαπιστωθεί αν παρουσιάζουν ανεπίτρεπτες ομοιότητες, ακολούθησε παρόμοια μεθοδολογία, λαμβάνοντας ως κριτήριο τη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σήμα, λαμβανομένων υπόψη των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους.

48. Τέλος, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί, καθό μέρος προσβάλλει την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις ως άνω σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον, όπως προανέφερα, η φύση του ενδίκου βοηθήματος δεν επιτρέπει την επανεξέταση των πραγματικών περιστατικών που εξετάστηκαν πρωτοδίκως.

Δ — Η έλλειψη αιτιολογίας (δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως)

49. Η αναιρεσείουσα εταιρία υποστηρίζει ότι το ΓΕΕΑ και ορισμένοι εθνικοί οργανισμοί έχουν καταχωρίσει στο παρελθόν σήματα όπως τα επίδικα για προϊόντα του ίδιου εμπορικού κλάδου και ότι, επομένως, υπ' αυτές τις συνθήκες, το Πρωτοδικείο και το ΓΕΕΑ είναι υποχρεωμένα να δικαιολογήσουν την αδυναμία του επίδικου σήματος να επιτελέσει την ουσιαστική λειτουργία του.

50. Η εξέταση αυτού του λόγου αναιρέσεως ποικίλλει αναλόγως του αν η προγενέστερη καταχώριση πραγματοποιήθηκε βάσει ενός εθνικού συστήματος καταχωρίσεως ή δυνάμει του κοινοτικού δικαίου.

51. Στη πρώτη περίπτωση, η λύση παρέχεται εμμέσως από την επανειλημμένως προμνημονευθείσα απόφαση Henkel επί της υποθέσεως C-218/01, η οποία, στις σκέψεις

63 και 64, επισήμανε ότι η καταχώριση σε κράτος μέλος ενός σήματος για ορισμένα προϊόντα δεν συνεπάγεται ότι πρέπει να επιτραπεί ή να απορριφθεί η καταχώριση σε άλλο κράτος μέλος άλλου ίδιου ή παρόμοιου σήματος για τα ίδια ή παρόμοια προϊόντα.

52. Η συλλογιστική αυτή, η οποία εντάσσεται, όπως επισήμανα με τις προτάσεις μου επί της υποθέσεως αυτής (σημείο 24), στην έλλειψη οργανικών σχέσεων μεταξύ των κρατικών εννόμων τάξεων, οι οποίες δεν υποχρεούνται να καταλήγουν στα ίδια αποτελέσματα [23], εφαρμόζεται και στις σχέσεις μεταξύ του ΓΕΕΑ και ενός εθνικού οργανισμού· ως εκ τούτου, οι αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου των κρατών μελών δεν είναι δεσμευτικές για το ΓΕΕΑ.

53. Η καταχώριση ενός σήματος υπόκειται στα συγκεκριμένα κριτήρια που έχουν εφαρμογή σε συγκεκριμένες συνθήκες, με αποτέλεσμα ένα σημείο που διαθέτει διακριτική δύναμη στο έδαφος μιας χώρας να μην επιτελεί ενδεχομένως την ίδια λειτουργία σε διαφορετικό γεωγραφικό πλαίσιο.

54. Το ίδιο αναφέρεται στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία επισημαίνεται ότι οι καταχωρίσεις που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη «συνιστούν απλώς στοιχεία τα οποία, χωρίς να είναι καθοριστικά, μπορούν μόνο να λαμβάνονται υπόψη για την καταχώριση κοινοτικού σήματος» και ότι «το τμήμα προσφυγών ορθώς έλαβε υπόψη τις εν λόγω εθνικές καταχωρίσεις, διευκρινίζοντας ότι δεν μετέβαλλαν την εκτίμησή του». Επομένως, διαπιστώνεται ότι, αφενός, το ΓΕΕΑ μπορούσε νομίμως να μη λάβει υπόψη τις προηγούμενες εθνικές καταχωρίσεις χωρίς να υποχρεούται σε αιτιολόγηση και, αφετέρου, η απόφαση του Πρωτοδικείου δεν πάσχει έλλειψη αιτιολογίας.

55. Όσον αφορά τις καταχωρίσεις του ΓΕΕΑ, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση παρέχει, στη σκέψη 55, επαρκή αιτιολογία, καθώς διευκρινίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του ίδιου του Πρωτοδικείου, οι προηγούμενες καταχωρίσεις δεν είναι δεσμευτικές, διότι η δυνατότητα καταχωρίσεως ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος πρέπει να εκτιμάται βάσει της σχετικής νομοθεσίας και όχι βάσει μιας προηγούμενης πρακτικής των τμημάτων προσφυγών. Η αναιρεσείουσα δήλωσε ότι συμφωνεί με την ως άνω κρίση.

56. Ακόμη και αν η ως άνω απάντηση δεν κρινόταν ικανοποιητική, δεν θα συνέτρεχε ελάττωμα, διότι οι καταχωρίσεις στις οποίες αναφέρεται η SiSi-Werke με την αίτηση

23 — Με την επιφύλαξη ότι οι διατάξεις της οδηγίας περί μερικής εναρμονίσεως δεν επιβάλλουν την ερμηνεία των εθνικών νομοθεσιών υπό το πρίσμα του γράμματος και του σκοπού του εν λόγω κανόνα του κοινοτικού δικαίου.

αναιρέσεως φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη [24] των προσβαλλόμενων διοικητικών αποφάσεων και, επομένως, το ΓΕΕΑ δεν θα μπορούσε να δεσμεύεται από πράξεις που κατά τον κρίσιμο χρόνο δεν υφίσταντο.

Ε — *Το συμφέρον των ανταγωνιστών ως βάση της αποφάσεως (τρίτος λόγος αναιρέσεως)*

57. Η SiSi-Werke διαμαρτύρεται διότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εφάρμοσε το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 λαμβάνοντας υπόψη αποκλειστικά το συμφέρον των ανταγωνιστών και δεν συνεκτίμησε, ως όφειλε, το συμφέρον των καταναλωτών, παραγνωρίζοντας την ήδη επί πολλά έτη απρόσκοπτη χρήση των δοχείων από την αναιρεσείουσα.

58. Το παράπονο αυτό στηρίζεται σε εσφαλμένη εξέταση της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως. Από τη συνδυασμένη ανάγνωση των σκέψεων 32 και 54 προκύπτει το αντίθετο, καθόσον στην πρώτη αναφέρεται ότι το συμφέρον των ανταγωνιστών δεν μπορεί να δικαιολογήσει την άρνηση καταχωρίσεως ενός σήματος ούτε να αποτελέσει κριτήριο εκτιμήσεως του διακριτικού του χαρακτήρα, την έλλειψη του οποίου εξετάζει στις επόμενες σκέψεις (33 έως 53), ενώ στη σκέψη 54 υπογραμμίζεται ότι η αναφορά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών στον κίνδυνο μονοπωλήσεως των θυλακίων με βάση στηρίξεως είναι δικαιολογημένη, διότι επιβεβαιώνει την αδυναμία τους να επιτελέσουν την ουσιώδη λειτουργία των σημάτων, «σύμφωνα με το γενικό συμφέρον στο οποίο στηρίζεται ο απόλυτος λόγος αρνήσεως καταχωρίσεως του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94».

59. Δεν μπορεί, επομένως, να υποστηριχθεί ότι το Πρωτοδικείο διαπίστωσε την έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα των επίδικων σημάτων λαμβάνοντας υπόψη αποκλειστικά τους ανταγωνιστές, δεδομένου ότι η απόφασή του επικεντρώνεται στην αδυναμία των καταναλωτών να επιλέγουν τους χυμούς έχοντας εγγυήσεις για την εμπορική τους προέλευση, επειδή το σημείο δεν τους παρέχει την κατάλληλη σχετική πληροφόρηση. Ακριβώς το συμφέρον των καταναλωτών είναι αυτό που δικαιολογεί την άρνηση καταχωρίσεως των σημάτων που δεν διαθέτουν διακριτικό χαρακτήρα.

60. Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί και ο τελευταίος λόγος αναιρέσεως.

24 — Η καταχώριση των σημάτων 2662781 και 2662765 ζητήθηκε στις 22 Απριλίου 2002 και έγινε δεκτή την 1η και στις 19 Μαρτίου 2004 αντιστοίχως· η καταχώριση του τελευταίου σήματος, με αριθμό 2899078, ζητήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 2002 και έγινε δεκτή στις 23 Ιανουαρίου 2004.

V — Επί των δικαστικών εξόδων

61. Κατά το άρθρο 122, σε συνδυασμό με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδικασία της αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Ως εκ τούτου, αν απορριφθούν, όπως προτείνω, οι λόγοι αναιρέσεως που προβάλλει η αναιρεσείουσα, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

VI — Πρόταση

62. Βάσει των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως της SiSi-Werke κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 28ης Ιανουαρίου 2004, επί των συνεκδικασθεισών υποθέσεων Τ-146/02 έως Τ-153/02 και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.